

עין משפט
גַר מוצה

מ:

וְלֹא היא דר"י **מעמא דת"ק מפרש**. וא"ת והא כל מקום דמני צמה לחלוק וי"ל דהיינו צמשנה אצל לא צברייתא ו: **מאי** דקא שרי ת"ק קא אסר רבי דוסא. דלפי צשאר סולמות לא שרי אלא הטוי ותימה רבי דוסא דלמר כמאן דלכ"ע

שרי הולכה צשאר סולמות א וי"ל דר' דוסא ילמר דלא נחלקו צ"ש וצ"ה צדצר זהב משמע דקי"ל כר' דוסא ותימה דלמר צעירוצין פרק חלון (דף עו: ושם) מטלטלין את הסולם וצכולי שמעתינן משמע דאסור לטלטל סולם של עליה ור' דוסא חוסר אפי' סולם של שונך וי"ל דשני מיני סולמות הן וכן משמע צהדיא פרק חלון (שם דף עו:): והתם מיירי צקטיסג ג והלא מיירי צגדוליסד והר"ר צברהם מצורגו"ל פירש דהתם מיירי צצבת דמאי טעמא אסרי לטלטל הסולם משום דמחוי דלהטיח גגו הוא צריך וצצבת ליכא חששא שאסור להוליאו לחוץ אצל הכא מיירי ציוס טוצ דמותר להוליאו לחוץ וא"כ איכא הך חששא ולפי זה אסור לטלטל הסולם שלנו ציי"ט ואפילו צציתו דשמא הלכה כרבי דוסא וצ"ע: **אַלמא** גבי שמחת יו"ט ב"ש דחומרא וכו'. וא"ת אמאי

לא פריך מציהה שגולה ופי' הקונט' משום דגצי ציהא לא שייך שמחה שאין צה שמחת ציי"ט כ"כ ומה שמתידין צ"ש היינו מטעם דלית להו הכנה ומטעם דלא דמי לפירות הנושרים ולמתקנין שזכו: **אַמר** ר' יוחנן מוחלפת השיטה. פירוש הייא דתימסין דצ"ה סברי אין מסלקין התריסין ציי"ט וכל הך משניות דמיימי מחליף ואתה דהשוחט כדקאי קאי וקשה טוצא להדא פי' דל"כ ממוקמא לפי המתקנא כל הגי שנויי דחיקי דלעיל דמיימי הואיל ולא מחליף צשום פניס אותה דהשוחט ועוד קשה מאי קאמר גצי עור משום דמחוי למוגא עליה הא מפרש טעמא דמחוי למוגא דהתירו סופן משום תחלתן וע"ק דל"כ דאותה דהשוחט נשארת צמקומה א"כ רצה ורצ יוסף שקלו וטרו (לעיל דף ז:): אליצא דצ"ש וזהו דוחק גדול ועוד קשה כיון דמוחלפת הייא דתריסין סצירה להו לצ"ה דאין מסלקין משום דיש צנין וסתירה צכלי צצריס פרק כל הכלים (צצבת דף קצב: ושם) סמיס לן תנא דאין צנין וסתירה צכליס לכך פרי"ת דמוחלפת השיטה היינו הייא דהשוחט דצ"ה סצרי יחפור צדקר ויכסה

וכו' והשתא ניחא הכל ואומר ר"ת דמיה אני על מה הצריכו העולם הכנה וזכור אני דצימי נערותי לא היו מצריכין כללה אף עתה לפי מה שטעו דסצורים דמוחלפת לא קאי אהשוחט וכו' וצ"ה לחומרא לפיכך מצריכין הכנה ומיהו זה אינו דלפי פירושו נמי לכל הפחות סצרי צ"ה מאי דסצרי צ"ש מעיקרא וצ"ש צעו דקר נעוץ ואפי' צעפר מיחוח צעו הכנה מדקאמר הכא עד כאן לא קאמרי צ"ש התם אלא דאיכא דקר נעוץ משמע אפילו צעפר מיחוח צעו צ"ש דקר נעוץ מצעוד יוס משום הכנה כדפי"ה אדע דל"כ הא דקאמר רב יהודה לעיל והוא שיש לו דקר נעוץ לאו אליצא דצ"ה הוא לפי המתקנא דלמרי צ"ה שיחפור צדקר לכתחלה וישחוט ואע"ג דמיימי מלתיה דרב יהודה גצי ומודיס מכל מקום קאי אכולה מתימתינן כדפרישיט וסצרה היא דלא פליגי צ"ש וצ"ה אלא צהא דצכה"ג דשרו צ"ש צדיעצד שרו צ"ה לכתחילה ולעולם צעו דקר נעוץ משום הכנה ועוד ראיה מדקאמר רב יהודה גופיה לעיל (דף עז. ט) ממלא קופתו ועושה צה כל רצכו משמע דצעינן הכנה לפי האמת ואע"פ שיש לפרש צשאר צריכיס מיירי כגון לכסות צו צואה אצל לכסוי דס לא צעינן הכנה לא משמע הכי לעיל לפי המתקנא וגם עתה דלמר מוחלפת השיטה אין להחליף פירוש דצרי האמוראין וא"כ יפה נהגו העולם שלא לכסות רק צעפר מוכן שהוא מיחוח כגון מצבור של אפר או שראוי לללות צו ציהא ולא מעפר מיחוח שע"ג קרקע שהוא צצל אגב קרקע ולא מאפר הכירה השוסקה ציי"ט אס אינו ראוי לללות צו ציהא ותימה א"כ דמוחלפת קאי אההיא דהשוחט וצית שמאי לחומרא הכי מונה לה צמסכת דעדות גצי הך דצ"ש לקולא וצית הלל לחומרא וי"ל דמונה לה לפי הטעות דנשיטת קודם דמוחלפת השיטה:

ביצה פרק ראשון ביצה

מסניסין. דקמני צהולכת סולם פליגי לאו כי האי תנא דקמני צהולכה מודו מפני שצורך יי"ט היא: **אצל של עליה אסור**. דההוא דהאי אמרי להטיח גגו הוא צריך: **מדין צו**. אס החלון רמוק ואין ראש הסולם מגיע שם ה ו צה צהטיה מדדין רגליו של סולם

מעט מעט: **לקרייתא**. לכפריס לראות שדומיהן: **סולם צא לידינו**. הולכת סולם של עליה לשונך: **מכלל דס"ק סבר**. צשל עליה פליגי צחורה ומודיס צהולכה: **טעמיה דס"ק קא מפרש**. וצשל עליה ליכא למאן דשרי: **ממאי מדקסני**. צמלמיה דס"ק משונך לשונך אלמא צסולם המיוחד לשונכין קאי: **מי קסני סולם של שונך**. דנהוי משמע דצשל שונך קאי: **משונך לשונך קסני** ולעולם צשל עליה ורצותא אשמעינן דיוליכו מעליה לשונך ראשון וממנו לכמה שונכין: **הטוי סולם של עליה**. והוליכו לשונך מצעוד יוס ועכשוי צא להטותו מחלון לחלון: **מאי דקא אסר ס"ק**. דרצי דוסא דהוא ר' יהודה דלמר צסולם של עליה אסור להוליך קא שרי רבי דוסא מיהא להטות: **ולא היא מאי דקא שרי ס"ק**. דיינו של שונך להוליך קא אסר ר' דוסא ואתא למימר הולכה אסור הטיה שרי וצשל עליה לא איירי כלל: **מוחלפת השיטה**. כאן הוחלפה שיטתן וצריך להפוך דצריהס: **וממאי דמוחלפת**. ומאי קשיא ליה לר' יוחנן דלמא טעמיהו דצ"ש התם משום דאיכא דקר נעוץ וליכא דא חוסר: **אזל הייא דליכא דקר נעוץ**. דאיכא דא רצו חפירה לא שרו ואפי' צעפר מיחוח שהוא כחפור ועומד והכא נמי לא שגא דהא איכא חשדא דלהטיח גגו: **אצל הסס לא**. דגזרי משום כתישה דלמא זמנין דצעי כתישה: **אלא אי קשיא**. מתימתינן אהדדי שהונרך רצי יוחנן להחליף שיטתן וצריך להפוך דצריהס: **הא קשיא**. ט על זו החליפה: **לא יעול מן הגחלות ציי"ט**: **אח"כ נענע מצעוד יוס**. ולא סגי צהכנה צדצור צעלמא כדמפרש לקמןט טעמא דלמא למחר כי שקיל להו חייס עליהו וממליך: **אצל**

אלא אי קשיא הא קשיא בית שמאי אומרים ז לא יטור אלא אם כן נענע מבעוד יום וב"ה אומרים עומד ואומר זה וזה אני נוטל אלמא גבי שמחת יו"ט ב"ש לחומרא וב"ה לקולא ורמינהי השוחט חיה ועוף ביו"ט אמר רבי יוחנן מוחלפת השיטה ודלמא לא היא עד כאן לא אמרי ב"ש אלא היכא דאיכא דקר נעוץ אבל

ואינו מתיר אלא בהיטוי. מדקמני מחלון לחלון, ש"מ לא שרי ר' דוסא אלא היטוי מחלון לחלון באותו שוכן, אבל משוכן לשוכן להוליכו לא, וכיש של עליה. דייקנין ממאני דקמני ב"ש אומרים אין מוליכין וב"ה אומרים מוליכין, אלמא בשמחת יו"ט ב"ש לחומרא וב"ה לקולא. ורמינאי (השוחטן) חיה ועוף ב"ש אומרים (לא) יחפור בדקר ויכסה, וב"ה אסרין, ופריך ר' יוחנן מוחלפת השיטה, כלומר הפוך דברי ב"ש לבי"ה ודברי בי"ה לבי"ש. ודחינן ודלמא שאני התם דאיכא דקר נעוץ וכו'. על זה הדרך השמועה כלה ופשוטה היא.

מסורת הש"ס

[[]^א] [מוספתא פ"ח, א] [[]^ב] [נדע בד. צע"ז מו. כ' רשי' ד"יה צני ר' חייל יהודה וחוקיה שמו], א לעיל צ, ד] [[]^ג] [קמני י.ט. ט] [דף י"א, א] [[]^ד] [נו"ע מוס' עירובין פא: ד"ה ה"ג וכו'], ו כגון סולמות של בית, א] [ממלא קופתו עפר ועושה כצ"ל,

◀ ▶

הגהות הב"ח

[[]^א] [רשי' ד"ה מדדין וכו' שם צהטיה לצ"ל ומיכת צה נמקך: [[]^ב] ד"ה הא קשיא זו החליפה לצ"ל ומיכת על נמקך:]

◀ ▶

מוסף רש"י

מוחלפת השיטה. התנא שסדיקן טעה צלחת מהן והחליף שיטתו (פסחים נה.).

◀ ▶

מוסף תוספות

א. וכי פליג ר' דוסא אבית הלל דשרו הולכת סולם של שוכן. מ"ט. אי"כ ר' דוסא דאסר בהולכה כב"ש דמתימתינן ביאר ליה דאסרו בהולכה וקא שרו בהטיה. ועי' חממת מנת. ג. בהולכה דסולם דלכו"ע אסור ואפילו של שוכן אבל אלא בהטיה פליגי דבי"ש אסרי וב"ה מתידין כיון שהוא של שוכן אצל של עליה אסרו אפילו בהטיה. ש"ט, ועי' רש"י. ג. בסולמות שלנו שאדם רגיל לעשות לטלטלן בכל עת, ואין רגילות להטיח בהם גגות הילכך מותר. רש"י. ד. שאנו רגילין לעשות לעליה שאין דרך לטלטלם, והם היו רגילין להטיח בהם גגות, אי נמי הכא בסולמות גדולות מאוד שאין רגילות לעולם אלא להטיח בהם גגות. רש"י. ה. משום דאנו מחליפין ההיא דהשוחט, ואם כן בית הלל מתימרים לשוחטי' בלא הכנה, והלכה כמותן. מ"ט.

^[1] ודחינן ודלמא שאני התם דאיכא דקר נעוץ וכו'. על זה הדרך השמועה כלה ופשוטה היא